

อิทธิพลความตื่นตัวทางการเมือง ที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ คนรุ่นใหม่

The Influence of Political Awareness on Political Participation of New Generation People

ศุภกานต์ มังกรสุรกาล¹ ชีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์² จิตดาร์กซ์ ลือชา² เกรียงไกร ทอง
จิตติ²

Supakran Mangkronsurakarn¹ Teerapatra Ekphachaisawat² Thidarak
Luecha² Kriangkrai Thongjitti²

Received: May 29, 2025. Revised: June 30, 2025. Accepted: August 30,
2025

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับความตื่นตัวทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพล ความตื่นตัวทางการเมืองที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักศึกษา ในระดับปริญญาตรี จำนวน 200 คน และ คนวัยทำงาน หรือเป็นคนกลุ่ม Gen Z จำนวน 200 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับการทดสอบสมมติฐาน t – test , One Way ANOVA และสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์แรก ดังนี้ 1) อิทธิพลความตื่นตัวทางการเมือง โดยรวมแล้วผลอยู่ในระดับมาก 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ โดย

¹ คณะรัฐประศาสนศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชินวัตร Faculty of Public Administration and Law, Shinawatra University

² คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchabun Rajabhat University
Corresponding author. E-mail: supakran.m@sru.ac.th

ภาพรวม คนรุ่นใหม่มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ดังนี้ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่แตกต่างกัน มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 2) อิทธิพลความตื่นตัวทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า 1) ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ได้แก่ ด้านสถาบันการศึกษา , คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง , นโยบายของพรรคการเมือง , การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และอิทธิพลของสื่อสารมวลชน สัมพันธ์กันกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในระดับค่อนข้างต่ำ 2) ความตื่นตัวทางการเมือง ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง , การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และอิทธิพลของสื่อสารมวลชน ไม่มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ 3) ด้านนโยบายของพรรคการเมือง และสถาบันการศึกษา มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: อิทธิพลความตื่นตัวทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง คนรุ่นใหม่

Abstract

This study aimed to: 1) To study the level of political awareness and political participation of the new generation; 2) To study personal factors of the new generation that affect political participation of the new generation; and 3) To study the influence of political awareness on political participation of the new generation. This study was a quantitative research. The research instrument used was a questionnaire. The sample group was 200 undergraduate students and 200 working-age people or Gen Z, totaling 400 samples. Data were analyzed by finding frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and inferential statistics. For hypothesis testing, t-test, One Way ANOVA, and multiple regression analysis were used.

The results of the study according to the first objective were as follows: 1) The influence of political awareness was at a high level. 2) The overall political participation of the new generation was at a high level. The results of the study according to the second objective were as follows: 1) The personal factors of the new generation were different. The statistical significance level is 0.05. 2) The influence of political awareness

is related to the political participation of the new generation. The results of the study according to objective 3 found that 1) The political awareness of the new generation, including educational institutions, characteristics of candidates, political party policies, election campaigns, and influence of the mass media, are related to the political participation of the new generation at a relatively low level. 2) Political awareness in terms of characteristics of candidates, election campaigns, and influence of the mass media do not influence the political participation of the new generation. 3) Political party policies and educational institutions influence the political participation of the new generation at a statistical significance level of 0.05.

Keyword: Political Attentiveness, Political Participation, New Generation People

บทนำ

หัวใจสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย คือ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือติดตาม ควบคุม และ ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอย่างจริงจัง ซึ่งการให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน จะช่วยให้มีแนวทางในการควบคุม การบริหารงาน การตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐบาล ให้มีความโปร่งใส และช่วยให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ที่จะส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชนได้มากยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยให้เกิดการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไปได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561) จะเห็นได้ว่าในช่วงของความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศไทยที่เกิดขึ้น ในช่วงที่มี ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 ระหว่าง พ.ศ. 2560 – 2564 โดยเกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งในเรื่องการเลือกตั้งทั่วไป การเลือกตั้งท้องถิ่น ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร รวมทั้งภาคประชาสังคมที่มีความตื่นตัวทางการเมืองเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งถือได้ว่าความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน และความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ เป็นแนวทางที่สำคัญที่จะช่วยยกระดับ เจตจำนงทางการเมือง ในการต่อต้านการทุจริตของภาคประชาชนสืบต่อไป แม้ว่าจะสิ้นสุด ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 ไปแล้วก็

ตาม แต่การพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้น ยังต้องรักษารากฐานที่สำคัญ คือ เจตจำนงในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพื่อมุ่งหวังรักษาผลประโยชน์สาธารณะ และการต่อทุจริตของนักการเมือง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2564)

ความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย เนื่องจากคนรุ่นใหม่เป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยที่จะอยู่ต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตาม จุดยืนประชาธิปไตยใหม่แห่งอนาคตในมุมมองของคนรุ่นใหม่ ที่คาดหวังว่าวันหนึ่งสังคมไทยจะพัฒนาไปถึงการปกครองตามหลักนิติธรรม (Rule of Law) อาทิเช่น การเปิดโอกาสให้สถาบัน และกลุ่มองค์กรสังคมได้พัฒนาเข้าสู่การเมืองอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ถูกทำลาย กีดขวาง และปิดกั้น โดยอำนาจอิทธิพลเหนือรัฐ และใต้รัฐ ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา กลุ่มคนรุ่นใหม่ มีความคิดว่าลักษณะของประชาธิปไตยที่เป็นอยู่ เป็นของคนรุ่นเก่า ที่ต้องการสร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของคนรุ่นเก่าเท่านั้น ทั้งยังกีดกันคนรุ่นใหม่ไม่ให้เข้าไปมีอำนาจในการบริหารดูแลรับผิดชอบ และความสามารถของคนรุ่นใหม่ ด้วยเหตุนี้ทำให้คนรุ่นใหม่มีความต้องการที่จะเข้าถึงอำนาจ ประชาธิปไตยโดยทุกคน ในทุกโอกาส และทุกพื้นที่ จึงได้มีการเรียกร้องประชาธิปไตยที่สามารถเปิดพื้นที่ให้กว้างขวางได้มากขึ้น เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้างการเมืองใหม่ให้กับสังคมไทยให้ได้ จึงเห็นได้ว่า คนรุ่นใหม่ นับเป็นตัวแปรสำคัญที่จะผลักดันให้สังคมตื่นตัวทางการเมืองเพื่อนำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยใหม่แห่งอนาคต ที่ต้องการเข้ามาเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง รวมถึงการสร้างการเมืองใหม่ภายใต้แนวคิดเรื่องประชาธิปไตยใหม่ ที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนาประชาธิปไตย ที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองของประเทศไทยให้ดีขึ้น และเกิดการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตต่อไปได้ (ศิริสุดา แสงทอง, 2564)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าคนรุ่นใหม่มีการตื่นตัวทางการเมือง และต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลความตื่นตัวทางการเมืองที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้อย่างถูกต้องและสามารถนำไปปรับใช้ทางการเมืองตามหลักการพัฒนาประชาธิปไตย ที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง และให้เกิดการพัฒนาประเทศให้ดียิ่งขึ้นได้

1. เพื่อศึกษาระดับความตื่นตัวทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลความตื่นตัวทางการเมืองที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่
2. ความตื่นตัวทางการเมือง มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่

การทบทวนวรรณกรรม

ความตื่นตัวทางการเมือง

ความตื่นตัวทางการเมือง หมายถึง กิริยา อาการ ความคิดเห็นที่บุคคลแสดงออกทางการเมือง ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การลงคะแนนเลือกตั้ง ระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง (พระมหานัฏฐพจน์ ขนติธโร (ร่อนน้อย), 2563) สำหรับความตื่นตัวของคนรุ่นใหม่ ในปัจจุบันนี้ ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาระบบการเมืองของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น โดยประชาธิปไตยใหม่แห่งอนาคตในมุมมองของคนรุ่นใหม่ เป็นการสร้าง “สังคมใหม่” โดยการก้าวข้ามผ่านคนรุ่นเก่า โดยที่สังคมใหม่ของพวกเขา อาจเป็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ที่รวมถึงการสร้างการเมืองใหม่ ภายใต้แนวคิดประชาธิปไตยใหม่ ของคนรุ่นใหม่ (ศิริสุดา แสงทอง, 2564)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตื่นตัวทางการเมือง ดังนี้ พระมหานัฏฐพจน์ ขนติธโร (ร่อนน้อย) (2563) ได้ศึกษาวิจัย พบว่า ความตื่นตัวทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผลการศึกษารายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านนโยบาย ด้านสื่อสารมวลชน และถัดไป อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการหาเสียงของผู้สมัคร ด้านพรรคการเมือง และด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร งานวิจัยของ สุเทวี คงคุณ (2564) ผลการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยในรายด้าน อันดับแรกคือ ด้านสถาบันการศึกษา รองลงมา ด้านความเข้าใจทางการเมือง ด้านสถาบันสื่อมวลชน ด้านสถาบันครอบครัว และด้านกลุ่มเพื่อนและชุมชน งานวิจัยของ สุมาลี บุญเรือง; อนุภูมิ ไชวเกษม และ สุรพล สุยะพรหม (2564) ได้ศึกษา ปัจจัยการตื่นตัวทางการเมือง พบว่า

ความคิดเห็นโดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยแบ่งประเด็นปัจจัยการตื่นตัวทางการเมืองที่ศึกษาแบ่งได้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสถาบันการกล่อมเกลากองการเมือง ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านนโยบายของพรรคการเมือง ด้านพรรคที่สังกัดของผู้สมัคร และด้านอิทธิพลของสื่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือเป็นกลไกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561 : 21 – 26) ได้อธิบายไว้ดังนี้

1. การเลือกตั้ง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการเลือกตั้งนี้ถือเป็นสิทธิ และหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคนที่มีอายุครบ 18 ปี ในการทำหน้าที่เลือกตัวแทนของตนเองเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยในรัฐสภา โดยการออกกฎหมาย และเข้าไปบริหารประเทศ นอกจากนั้นประชาชนยังสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งได้ เช่น สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง สอดส่องดูแลการเลือกตั้ง และช่วยแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงเมื่อพบเห็นรวมทั้งใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือร่วมตรวจสอบการเลือกตั้งโดยเป็นสมาชิกหรืออาสาสมัครขององค์การเอกชนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งรับรองให้ตรวจสอบการเลือกตั้ง ทั้งยังร่วมเป็นเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ ได้

2. การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย กฎหมายเป็นเครื่องมือในการบริหาร และการปกครองประเทศ ทั้งยังเป็นการกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจของผู้ปกครอง (รัฐบาล) เป็นการจัดระเบียบของสังคม เป็นหลักประกันสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของประชาชน และก่อให้เกิดความชอบธรรมขึ้นในสังคม ดังนั้น การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน ทั้งนี้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้ว่า ให้สิทธิประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

3. การเข้าชื่อถอดถอนนักการเมือง และข้าราชการระดับสูงออกจากตำแหน่ง การถอดถอน ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูงออกจากตำแหน่ง กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 โดยให้สิทธิประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด สามารถเข้าชื่อร้องขอต่อวุฒิสภา ซึ่งเป็นสภาสูงเพื่อให้มีมติถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ออกจากตำแหน่งที่ครอบคลุมผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งหรือข้าราชการระดับสูง ส่วนรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ยังคงหลักการ

เดิม ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 สำหรับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อร่วมกันเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งให้สิทธิประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อกล่าวหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ที่มีพฤติการณ์ตามมาตรา 234 (1) ได้ เป็นการให้สิทธิประชาชนในการตรวจสอบ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่ตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินหรือกิจการของรัฐ

4. การออกเสียงประชามติเป็นกลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยผ่านกระบวนการ ในการแสดงความเห็นของประชาชนด้วยการลงคะแนนออกเสียงประชามติ เพื่อตัดสินใจว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่มีความสำคัญ และมีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน ถือเป็นโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความต้องการที่แท้จริงของตนให้รัฐบาลทราบก่อนที่จะนำมติหรือการตัดสินใจนั้นออกเป็นกฎหมายหรือนำไปปฏิบัติเพื่อบังคับใช้เป็นการทั่วไปการออกเสียงประชามติต่างจากการประชาพิจารณ์ตรงที่การออกเสียงประชามติจะต้องมีการลงคะแนนออกเสียงเพื่อหามติของประชาชน ส่วนประชาพิจารณ์เป็นเพียงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่จะได้รับผลกระทบในเรื่องนั้น ๆ ก่อนที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐจะมีคำสั่งหรือดำเนินการใด ๆ

นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีดังนี้ งานวิจัยของ กฤษชพลณ์ บุญครอง (2562) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนใหญ่มีการตื่นตัวมากที่สุด คือ การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รองลงมาการชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ความตื่นตัวทางการเมืองที่น้อยที่สุด คือ การบริจาคเงินช่วยเหลือพรรคการเมือง หรือกลุ่มทางการเมือง งานวิจัยของ สืบแสง แสงทอง (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง แบ่งได้ดังนี้ ด้านการติดตามการทำงาน และตรวจสอบของหน่วยงานรัฐ ด้านการติดตามการทำงานและตรวจสอบของข้าราชการเมือง ด้านการเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ด้านพรรคการเมืองและนักการเมือง และด้านการเลือกตั้ง และการลงประชามติ

คนรุ่นใหม่

กรู๊ปออนไลน์ (2564) ได้ให้นิยามคนรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบัน เป็นกลุ่มคนที่เกิดหลังจากปี ค.ศ. 1995 หรือปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา หรือเป็นคนกลุ่ม Gen Z ที่เติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายที่อยู่แวดล้อม มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้เร็ว ในส่วนของ คนรุ่นใหม่ตามแนวทางของ ประชาธิปไตย ทวี สุรฤทธิกุล (2562) ได้นิยามไว้ว่า เป็นกลุ่มคนที่เป็นลูกหลานที่มุ่งให้

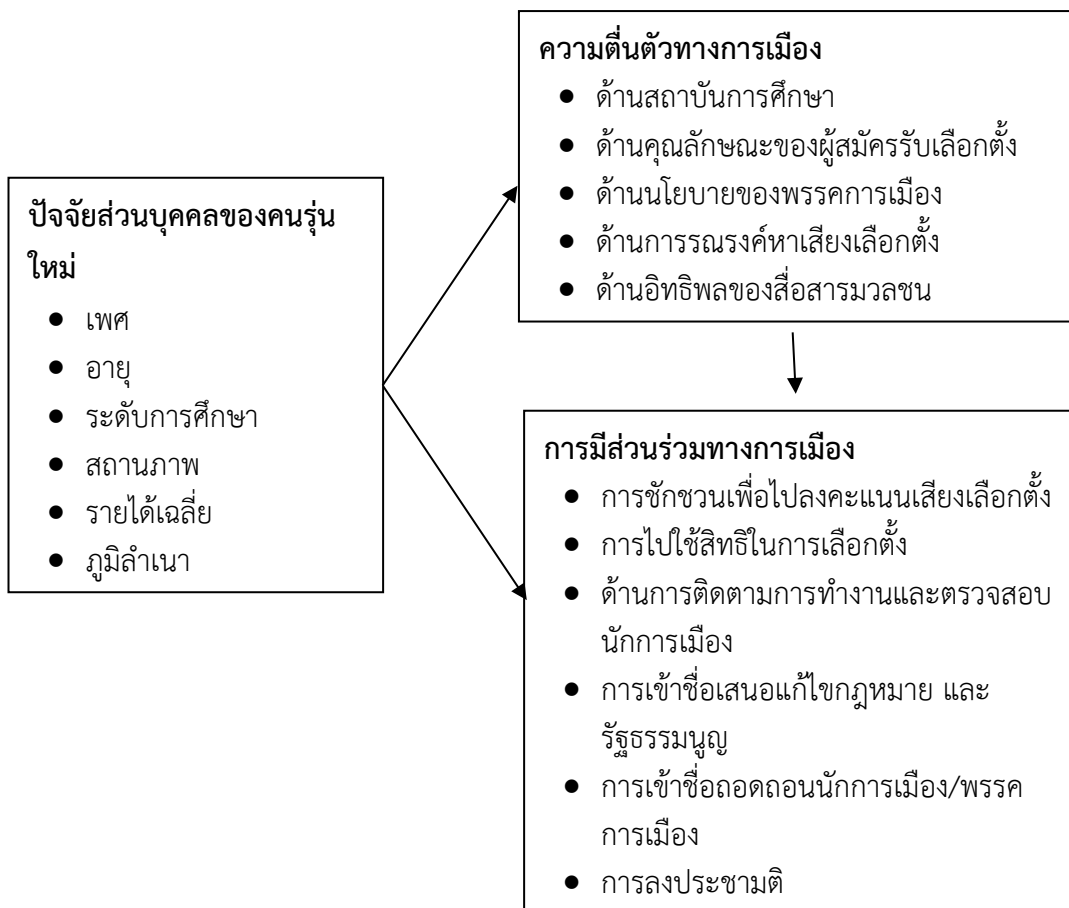
มีการปกครองโดยระบบตัวแทนเสียงข้างมาก ซึ่งมีรัฐสภาเป็นที่เจรจาพูดคุยกันของตัวแทนที่ได้รับคัดเลือกจากประชาชน โดยผู้เป็นตัวแทนประชาชนนี้ต้องมีเป้าหมายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและประโยชน์สูงสุดของประชาชนแบบส่วนรวมนอกจากนั้นยังหมายรวมถึง คนในวัยหนุ่มสาวยุคปัจจุบันที่ต้องการให้มีการเปิดพื้นที่ในการใช้สิทธิ์กว้างขวางมากขึ้น ที่ไม่ใช่จำกัดเฉพาะในสภาที่ตัวแทนหรือ ส.ส.ใช้อำนาจแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยสรุป คือต้องการประชาธิปไตยในทุกคน ทุกโอกาส และทุกพื้นที่ และศิริสุตา แสงทอง (2564) ได้ให้ความหมาย คนรุ่นใหม่ปัจจุบัน หมายถึง กลุ่มคนที่มีความคิดเสรีนิยมเป็นพื้นมีความคิดแบบสังคมนิยมและมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ โดยคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันจะมีการตื่นตัวมากกว่าคนในยุคก่อน ซึ่งจะสามารถเห็นได้ชัดเจนจากสื่อทางโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นเหตุผลทำให้คนรุ่นใหม่มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนในภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องด้านสังคม การเมือง และวัฒนธรรม คนรุ่นใหม่มีพลังแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างแรงกล้า ทั้งยังเป็นเจนเนอเรชั่นที่คุ้นชินกับเทคโนโลยี

ศิริสุตา แสงทอง (2564) อธิบาย คนรุ่นใหม่ทางการเมือง เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันที่เข้าถึงในเทคโนโลยี และรับรู้ความข่าวสารทางการเมืองมากกว่าในอดีตก่อให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองอย่างต่อเนื่องในสังคมปัจจุบัน จึงทำให้คนรุ่นใหม่มีการเคลื่อนไหวทั้งในโลกโซเชียลมีเดีย โลกอินเทอร์เน็ต และมีการรวมกลุ่มกันภายใต้อุดมการณ์แห่งประชาธิปไตยเพื่อเรียกร้องความถูกต้องและเคลื่อนไหวทางการเมืองคลื่อนความตื่นตัวทางการเมืองของกลุ่มคนรุ่นใหม่ี่ จึงเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของระบบการเมืองไทยที่ดีขึ้น คนรุ่นใหม่จึงนับเป็นตัวแปรสำคัญที่จะผลักดันให้สังคมตื่นตัวทางการเมืองเพื่อนำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยแห่งอนาคตอย่างแท้จริง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปร



ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิต นักศึกษา ในระดับปริญญาตรี และคนวัยทำงานที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา หรือเป็นคนกลุ่ม Gen Z โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยเลือกศึกษาจากประชากรที่เรียนในระดับอุดมศึกษา จำนวน 200 ตัวอย่าง และประชากรที่อยู่ในวัยทำงาน จำนวน 200 ตัวอย่าง รวมจำนวนตัวอย่างที่ศึกษาทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ กำหนดเนื้อหาที่ศึกษาตามตัวแปรแบ่งได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ความตื่นตัวทางการเมือง โดยประยุกต์ใช้จากการศึกษาในงานวิจัยของพระมหาณัฐพรพจน์ขนิติโร (รื่องน้อย) (2563) สุเทวี คงคุณ (2564) และสุมาลี บุญเรือง; อนุภูมิ ไชวเกษม และสุรพล สุยะพรหม (2564) โดยเลือกศึกษา 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านสถาบันการศึกษา 2) ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3) ด้านนโยบายของพรรคการเมือง 4) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และ 5) ด้านอิทธิพลของสื่อสารมวลชน

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชนรุ่นใหม่โดยศึกษาจากแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2561) และประยุกต์จากงานวิจัยของ กฤษชพลณ์ บุญครอง (2562) และ สืบแสง แสงทอง (2563) ได้ศึกษา 6 ด้าน ดังนี้ 1) การชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2) การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง 3) ด้านการติดตามการทำงานและตรวจสอบนักการเมือง 4) การเข้าชื่อเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ 5) การเข้าชื่อถอดถอนนักการเมือง / พรรคการเมือง และ 6) การลงประชามติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยในครั้งนี้คือ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ และโครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการศึกษา รวมทั้งสร้างข้อคำถามตามนิยามเชิงปฏิบัติการ

2. สร้างแบบสอบถามโดยนำข้อคำถามที่ได้พัฒนาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งนำฉบับร่างแบบสอบถามทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยทดลอง (Try out) กับตัวอย่างจำนวน 30 ตัวอย่าง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.66 - 1.00 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.828

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับการทดสอบสมมติฐาน t – test , One Way ANOVA และสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยเกณฑ์การพิจารณาแปลความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
มากที่สุด	4.51 – 5.00
มาก	3.51 – 4.50
ปานกลาง	2.51 – 3.50
น้อย	1.51 – 2.50
น้อยที่สุด	1.00 – 1.50

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป หรือเกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 จัดเป็นกลุ่ม Gen Z แบ่งเป็นนิสิต นักศึกษา ในระดับปริญญาตรี จำนวน 200 คน และคนวัยทำงาน จำนวน 200 คน โดยข้อมูลทั่วไป พบว่าส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.25 อายุ 18 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.25 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 94.50 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.00 การศึกษาในระดับน้อยกว่าหรือเท่ากับ ม. ปสาย/ปวช. คิดเป็น ร้อยละ 42.0 และมีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 25.50

สรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับความตื่นตัวทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ดังนี้ 1) ระดับความตื่นตัวทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.78) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน ทุกด้านมีความตื่นตัวในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับแรก ด้านอิทธิพลของสื่อสารมวลชน (3.98) รองลงมา ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (3.87) ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (3.85) ด้านสถาบันการศึกษา (3.67) และด้านนโยบายของพรรคการเมือง (3.52) ตามลำดับ และ 2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.54) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน ทุกด้านมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับแรก การชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (3.79) รองลงมา การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การเข้าชื่อถอดถอนนักการเมือง/พรรคการเมือง

(3.50) การเข้าชื่อเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ (3.48) การลงประชามติ (3.47) และด้านการติดตามการทำงานและตรวจสอบนักการเมือง (3.44) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ มีดังนี้

1) เพศ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากค่า p - value มากกว่า 0.05

2) อายุ และระดับการศึกษา ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ด้านการชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากค่า p - value มากกว่า 0.05 ส่วนอายุ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในภาพรวม รวมถึงด้านการติดตามการทำงาน และตรวจสอบนักการเมือง ด้านการเข้าชื่อเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ด้านการเข้าชื่อถอดถอนนักการเมือง/พรรคการเมือง และด้านการลงประชามติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) สถานภาพ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากค่า p - value มากกว่า 0.05 ส่วนสถานภาพ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในภาพรวม รวมถึงด้านการชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการติดตามการทำงานและตรวจสอบนักการเมือง ด้านการเข้าชื่อเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ด้านการเข้าชื่อถอดถอนนักการเมือง/พรรคการเมือง และด้านการลงประชามติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ด้าน การชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และด้านการติดตามการทำงานและตรวจสอบนักการเมือง ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากค่า p -value มากกว่า 0.05 ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในภาพรวม รวมถึงด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ด้านการเข้าชื่อเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ด้านการเข้าชื่อถอดถอนนักการเมือง/พรรคการเมือง และด้านการลงประชามติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5) ภูมิลำเนา ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ด้านการชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และด้านการติดตามการทำงานและตรวจสอบนักการเมือง ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากค่า p - value มากกว่า 0.05 ส่วนภูมิลำเนา ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในภาพรวม รวมถึงด้านการเข้าชื่อเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ด้านการเข้าชื่อ

ถอดถอนนักการเมือง/พรรคการเมือง และด้านการลงประชามติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 อิทธิพลความตื่นตัวทางการเมืองที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ทดสอบความมีอิทธิพลระหว่างความตื่นตัวทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่

Model	Unstandardized		Standardized		t	Sig.	Tolerance	VIF
	Coefficients		Coefficients					
	B	Std. Error	Beta					
ค่าคงที่	1.145	.206			5.565*	.000		
ด้านสถาบันการศึกษา (X ₁)	.159	.052	.167		3.032*	.003	.615	1.625
ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (X ₂)	.113	.088	.106		1.274	.203	.272	3.670
ด้านนโยบายของพรรคการเมือง (X ₃)	.258	.084	.222		3.077*	.002	.361	2.772
ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (X ₄)	.063	.099	.060		.630	.529	.204	4.893
ด้านอิทธิพลของสื่อสารมวลชน (X ₅)	.057	.070	.060		.809	.419	.341	2.932
R	.513							
R Square	.263							
Adjusted R Square	.253							
Durbin-Watson	1.593							
F-ratio		(.000						
	28.083	*)						

* p< 0.05

จากตารางที่ 1 การทดสอบ Multiple Linear Regression พบว่า ความตื่นตัวทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ ได้แก่ ด้านสถาบันการศึกษา ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านนโยบายของพรรคการเมือง ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และด้านอิทธิพลของสื่อสารมวลชน ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจากค่า Tolerance มีค่ามากกว่า 0.1 ในส่วนค่า VIF ทุกตัวแปร มีค่าน้อยกว่า 10 จากนั้นมีการทดสอบว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ภายในตัวเองหรือไม่ โดยพิจารณาค่า Durbin-Watson พบว่ามีค่าเท่ากับ 1.593 ซึ่งอยู่ระหว่างเกณฑ์ 1.5 - 2.5 แสดงว่าตัวแปรมีความเป็นอิสระ โดยในส่วนของค่า R Square เท่ากับ .263 หรือร้อยละ 26.30 ความสัมพันธ์กันกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ ในระดับค่อนข้างต่ำ

การทดสอบค่าสถิติทดสอบ F ปรากฏว่าค่า Sig. = 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ทำนายได้ว่าผลการเปลี่ยนแปลงตัวแปร พบว่า ความตื่นตัวทางการเมือง ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง และด้านอิทธิพลของสื่อสารมวลชน ไม่มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ เนื่องจากค่า p - value มากกว่า 0.05 ในส่วนของความตื่นตัวทางการเมือง เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านนโยบายของพรรคการเมือง (Beta = .222) และด้านสถาบันการศึกษา (Beta = .167) มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ความตื่นตัวทางการเมือง พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้าน มีความตื่นตัวในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับแรก ด้านอิทธิพลของสื่อสารมวลชน รองลงมา ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านสถาบันการศึกษา และด้านนโยบายของพรรคการเมือง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่มีความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางการเมืองโดยมีความตื่นตัวทางการเมืองมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี บุญเรือง; อนุภูมิ ไชวเกษม และ สุรพล สุษะพรหม (2564) ได้ศึกษา ปัจจัยการตื่นตัวทางการเมือง พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณัฐพรพนธ์ ขนติโร (รองน้อย) (2563) พบว่า ความตื่นตัวทางการเมืองด้านนโยบาย ด้านสื่อสารมวลชน อยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงเห็นความชัดเจนได้ว่า คนรุ่นใหม่ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาระบบการเมืองของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น ดังที่ ศิริสุดา แสงทอง (2564) กล่าวว่า คนรุ่นใหม่มองว่าตนเองเป็นกลุ่มคนที่ทำให้มีประชาธิปไตยใหม่แห่งอนาคต เป็นการสร้าง “สังคมใหม่” โดยการก้าวข้ามผ่านคนรุ่นเก่า โดยที่สังคมใหม่ของพวกเขา อาจเป็นการเปลี่ยนแปลง

สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ที่รวมถึงการสร้างการเมืองใหม่ ภายใต้แนวคิดประชาธิปไตยใหม่ของคนรุ่นใหม่ เมื่อพิจารณาต่อไป จะเห็นว่า ผลการศึกษารายด้าน ในอันดับแรก ได้แก่ ความตื่นตัวทางการเมืองด้านอิทธิพลของสื่อสารมวลชน แสดงให้เห็นว่า สื่อสารมวลชนมีอิทธิพลที่ทำให้คนรุ่นใหม่มีความตื่นตัวทางการเมืองอย่าง ซึ่งประเด็นนี้อาจเกิดจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น จากการใช้สื่อออนไลน์ ซึ่งตรงกับที่ ศรีสุตา แสงทอง (2564) อธิบายไว้ว่า คนรุ่นใหม่ในปัจจุบันจะมีการตื่นตัวมากกว่าคนในยุคก่อน เนื่องจากสามารถเห็นข่าวสารข้อมูลได้ชัดเจนจากสื่อทางโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นเหตุผลทำให้คนรุ่นใหม่มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนในภาคส่วนต่าง ๆ รวมไปถึงการขับเคลื่อนในเรื่องการเมืองด้วยเช่นกัน โดยเหตุผลนี้ยังสอดคล้องกับข้อมูลของ กรุงศรีออนไลน์ (2564) อธิบายว่า คนรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบัน เป็นกลุ่มคนที่เกิดหลังจากปี ค.ศ. 1995 หรือปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา หรือเป็นคนกลุ่ม Gen Z ที่เติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายที่อยู่แวดล้อม มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้เร็ว จึงสรุปได้ว่า คนรุ่นใหม่เป็นตัวแปรสำคัญที่สำคัญด้านการเมือง เนื่องจากมีความตื่นตัวทางการเมืองอย่างมาก โดยจะมีการเคลื่อนไหวได้ง่าย และรวดเร็วขึ้นจากการสื่อสารข้อมูลผ่านโซเชียลมีเดีย โดยอาจจะมีการรวมกลุ่มกันภายใต้อุดมการณ์แห่งประชาธิปไตย เพื่อเรียกร้องความถูกต้องและเคลื่อนไหวทางการเมือง จึงทำให้คนรุ่นใหม่มีโอกาสที่จะทำให้การเมืองของไทยในอนาคตเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นได้อย่างแน่นอน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ โดยรวม และรายด้านทุกด้าน มีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับแรก การชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รองลงมา การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การเข้าชื่อถอดถอนนักการเมือง/พรรคการเมือง การเข้าชื่อเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ การลงประชามติ และด้านการติดตามการทำงานและตรวจสอบนักการเมือง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเห็นว่า ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สืบแสง แสงทอง (2563) โดยพบว่า มีการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการติดตามการทำงานและตรวจสอบของข้าราชการเมือง ด้านการเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ ด้านพรรคการเมืองและนักการเมือง และด้านการเลือกตั้ง และการลงประชามติ นอกจากนั้นผลการศึกษาใน 2 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมอันดับแรก การชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รองลงมา การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง มีอันดับสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษชพลณ์ บุญครอง (2562) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในอันดับที่มากที่สุด ได้แก่ การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รองลงมาการชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่น และ

ระดับชาติ จึงเห็นได้ว่า คนรุ่นใหม่มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีส่วนร่วมในสองอันดับแรก ได้แก่ การชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ซึ่งประเด็นนี้ทำให้เห็นว่า เมื่อมีการเลือกตั้งเกิดขึ้น กลุ่มคนรุ่นใหม่จะเป็นกระบอกเสียงในการเชิญชวนให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น โดยจะมีการเลือกใช้สื่อออนไลน์ ในการเชิญชวนให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ มีความคุ้นเคยและมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมากและต่อเนื่อง ดังที่ กรุงศรีออนไลน์ (2564) อธิบายว่า คนรุ่นใหม่มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้เร็ว ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุผลที่ดีในการเลือกตั้ง ที่ทำให้กลุ่มคนรุ่นใหม่ให้ความร่วมมือทางการเมือง ในการเชิญชวนคนออกไปใช้สิทธิเพื่อเลือกตั้งกันมากขึ้น

อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1) อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณัฐพรจัน ขนติโร (ร่อนน้อย) (2563) พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความตื่นตัวทางการเมือง แตกต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงเห็นว่าในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างของข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน โดยคำนึงถึงอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนา เช่น จากข้อค้นพบในการเปรียบเทียบรายค่าจากงานวิจัยของผู้วิจัย พบว่า คนรุ่นใหม่ที่มีอายุ 18 – 20 ปี มีส่วนร่วมทางการเมือง ในภาพรวม น้อยกว่าคนรุ่นใหม่ที่มีอายุ 21 – 23 และอายุ 24 – 26 ปี ดังนั้นหากพิจารณาถึงอายุ จำเป็นต้องส่งเสริมการรับรู้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม สำหรับกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีอายุ 18 – 20 ปี ให้มากยิ่งขึ้น หรือข้อค้นพบอีกหนึ่งตัวอย่าง ที่จำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า คนรุ่นใหม่ที่อยู่ภาคใต้ มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม น้อยกว่าคนรุ่นใหม่ที่อยู่ในกรุงเทพฯ ปริมณฑล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน) และภาคกลาง ดังนั้นจึงเห็นว่า ในการสร้างการรับรู้การมีส่วนร่วมให้กับคนรุ่นใหม่ในแต่ละภูมิภาค จำเป็นต้องมุ่งเน้นคนรุ่นใหม่ที่อยู่ภาคใต้มากกว่าจากการอภิปรายผลข้างต้น จึงสรุปได้ว่า คนรุ่นใหม่ที่อยู่ในกรุงเทพฯ ปริมณฑล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน) และภาคกลาง

2) ความตื่นตัวทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณาความมีอิทธิพลต่อกัน พบว่า ความตื่นตัวทางการเมืองด้านนโยบายของพรรคการเมือง และด้านสถาบันการศึกษา มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของคนรุ่นใหม่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาต่อไปผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี บุญเรือง;

อนุภูมิ โสวเกษม และ สุรพล สุยะพรหม (2564) พบว่า ปัจจัยการตื่นตัวทางการเมือง มีผลต่อการพัฒนาทางการเมืองของประชาชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ซึ่งยังได้เสนอแนวทางการพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองด้วยว่า ควรมีการบูรณาการตามหลักพุทธธรรมมาใช้ เช่น การเข้าร่วมรับฟังปราศรัยทางการเมือง พยายามเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองและกิจกรรมของชุมชน มีความสนใจในเรื่องการเมือง ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนมีสติปัญญาควบคุม กิจกรรมทางการเมือง รวมถึงการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งให้โปร่งใส จากการอภิปรายข้างต้น จึงเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ขึ้นอยู่กับระดับความตื่นตัวทางการเมือง ด้านนโยบายของพรรคการเมือง และด้านสถาบันการศึกษา จึงสรุปว่า ถ้าหากต้องการให้คนรุ่นใหม่มีความร่วมมือทางการเมือง จำเป็นต้องมีการแสดงข้อมูลนโยบายของพรรคการเมืองอย่างละเอียด สามารถเห็นความชัดเจนของนโยบายพรรคการเมืองทั้งการดำเนินการตามนโยบายของพรรคที่เคยทำตามจนสำเร็จจุลวง รวมถึงการขอความร่วมมือจากสถานศึกษาในการช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางการเมือง เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาเกิดความตื่นตัวทางการเมืองมากยิ่งขึ้นได้

สรุปผลการวิจัย

ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้าน มีความตื่นตัวในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับแรก ด้านอิทธิพลของสื่อสารมวลชน รองลงมา ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านสถาบันการศึกษา และด้านนโยบายของพรรคการเมือง ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่มีความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางการเมืองโดยมีความตื่นตัวทางการเมืองมาก เนื่องจากคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันจะมีการตื่นตัวมากกว่าคนในยุคก่อน เนื่องจากสามารถเห็นข่าวสารข้อมูลได้ชัดเจนจากสื่อทางโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นเหตุผลทำให้คนรุ่นใหม่มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนในภาคส่วนต่าง ๆ รวมไปถึงการขับเคลื่อนในเรื่องการเมืองด้วยเช่นกัน คนรุ่นใหม่ในยุคปัจจุบัน เป็นกลุ่มคนที่เกิดหลังจากปี ค.ศ. 1995 หรือปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา หรือเป็นคนกลุ่ม Gen Z ที่เติบโตมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกมากมายที่อยู่แวดล้อม มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้เร็ว จึงสรุปได้ว่า คนรุ่นใหม่เป็นตัวแปรสำคัญที่สำคัญด้านการเมือง เนื่องจากมีความตื่นตัวทางการเมืองอย่างมาก โดยจะมีการเคลื่อนไหวได้ง่าย และรวดเร็วขึ้นจากการสื่อสารข้อมูลผ่านโซเชียลมีเดีย โดยอาจจะมีการรวมกลุ่มกันภายใต้อุดมการณ์แห่งประชาธิปไตย เพื่อเรียกร้องความถูกต้องและเคลื่อนไหวทางการเมือง

จึงทำให้คนรุ่นใหม่มีโอกาสที่จะทำให้การเมืองของไทยในอนาคตเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นได้อย่างแน่นอน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในรายด้านพบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ ในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ อันดับแรก การชักชวนเพื่อไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รองลงมา การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การเข้าซื้อถอดถอนนักการเมือง/พรรคการเมือง การเข้าซื้อเสนอแก้ไขกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ การลงประชามติ และด้านการติดตามการทำงานและตรวจสอบนักการเมือง ตามลำดับ เนื่องจากกลุ่มคนรุ่นใหม่ มีความคุ้นเคยและมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมากและต่อเนื่อง และคนรุ่นใหม่มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ และเรียนรู้ได้เร็ว ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุผลที่ดีในการเลือกตั้ง ที่ทำให้กลุ่มคนรุ่นใหม่ให้ความร่วมมือทางการเมือง ในการเชิญชวนคนออกไปใช้สิทธิ์เพื่อเลือกตั้งกันมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรเพิ่มวิธีการสร้างการรับรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับกลุ่มคนรุ่นใหม่ให้มีความหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความแตกต่างของอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิภานาของกลุ่มคนรุ่นใหม่ เช่น การสร้างการรับรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีอายุ 18 – 20 ปี ให้มากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างการรับรู้ให้กับคนรุ่นใหม่ที่อยู่ภาคใต้ ให้มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าคนรุ่นใหม่ที่อยู่ในกรุงเทพฯ ปริมณฑล ภาคตะวันออกเฉยงเหนือ (อีสาน) และภาคกลาง เป็นต้น

2. พรรคการเมืองควรกำหนดนโยบายของพรรคให้ชัดเจน รวมถึงต้องอธิบายรายละเอียดของนโยบายของพรรคให้มีความเข้าใจง่ายขึ้น หรืออาจจะนำเสนอโนบายของพรรคที่เคยดำเนินการตามนโยบายของพรรคจนสำเร็จลุล่วงด้วยดีตามนโยบายที่ได้กำหนดไว้

3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในการช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางการเมือง เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษาเกิดความตื่นตัวทางการเมืองมากยิ่งขึ้นได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้เห็นความจำเป็นในการพัฒนาการวิจัย จึงเสนอให้มีการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักการบูรณาการตามหลักพุทธธรรมในการยกระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ให้กับคนรุ่นใหม่

รายการอ้างอิง

กรุงศรีออนไลน์. (2564). 6 สิ่งที่ต้องรู้เมื่อบุกตลาด Gen Z.

<https://www.krungsri.com/th/plearn-plearn/6-techniques-to-approach-gen-z>

กฤษชพลณ์ บุญครอง. (2562). นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นกับความตื่นตัวทางการเมือง. *วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง*, 8(3), 94-119.

ทวี สุรฤทธิกุล. (2562, 12 ตุลาคม). *คนรุ่นใหม่กับประชาธิปไตยใหม่*. คอลัมน์นิสต์.

โพสต์ทูเดย์. <https://www.posttoday.com/columnist/603407>

พระมหาณัฐพรจณ์ ขนติธโร (ร่อนน้อย). (2563). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร*. [วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ศิริสุตา แสงทอง. (2564). ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่: จุดยืนประชาธิปไตยใหม่แห่งอนาคต. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศ*, 8(2), 286-296.

สุเทวี คงคุณ. (2564). ความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในการเมืองแบบประชาธิปไตย กรณีศึกษา: ตำบลธาตุ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 4(3), 67.

สุมาลี บุญเรือง, อนุภูมิ โขวเกษม และ สุรพล สุยะพรหม. (2564). การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศ*, 8(6), 370-371.

สื่บแสง แสงทอง. (2563). *การเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของเจนเอเรชั่นวาย ในเขตกรุงเทพมหานคร*. [การศึกษานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2564). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต*. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.